

บทความทางวิชาการ

เรื่อง

การตรวจสอบการใช้อำนาจปกครองในการควบคุมกำกับ
ธุรกิจแพลตฟอร์มดิจิทัล

โดย

นายันทน อินทนนท์

ทนายความหุ้นส่วนบริหาร

บริษัท สำนักงานกฎหมาย เล็กซ์เพอร์ติส จำกัด

เอกสารฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการอบรมหลักสูตร

นักบริหารระดับสูงในกระบวนการยุติธรรมทางปกครอง (บสป.) รุ่นที่ ๓

ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗ – ๒๕๖๘

ลิขสิทธิ์ของมูลนิธิวิจัยและพัฒนากระบวนการยุติธรรมทางปกครอง

(บทความทางวิชาการฉบับนี้ เป็นวรรณกรรมของผู้เข้ารับการอบรมโดยเฉพาะ
มูลนิธิวิจัยและพัฒนากระบวนการยุติธรรมทางปกครองไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย)

ได้พิจารณาบทความทางวิชาการฉบับนี้แล้ว เห็นควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาอบรม
หลักสูตรนักบริหารระดับสูงในกระบวนการยุติธรรมทางปกครอง (บสป.) รุ่นที่ ๓ ประจำปี
พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๖๘ ของมูลนิธิวิจัยและพัฒนากระบวนการยุติธรรมทางปกครอง

ที่ปรึกษาการจัดทำบทความ

(นายสุชาติ มงคลเลิศพล)

วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

คำนำ

รายงานบทความวิชาการฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ประเภทของคำสั่งทางปกครองตามพระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งให้ทราบ พ.ศ. 2565 ตลอดจนกระบวนการในการโต้แย้งและการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง รวมทั้งนำเสนอข้อเสนอแนะเพื่อการตรวจสอบการใช้อำนาจทางปกครองในการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจแพลตฟอร์มดิจิทัลให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ข้าพเจ้าเห็นว่าการศึกษาประเด็นดังกล่าวมีความสำคัญและน่าสนใจอย่างยิ่งในยุคที่เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีบทบาทสำคัญในการดำเนินธุรกิจและชีวิตประจำวัน ข้าพเจ้าจึงให้ความสำคัญในการวิเคราะห์กฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจน

ข้าพเจ้าขอขอบคุณอาจารย์ ที่ได้ให้คำแนะนำและแนวทางอันเป็นประโยชน์ในการศึกษาครั้งนี้ ทั้งนี้ ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานบทความวิชาการฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวข้องต่อไปนี้ หากรายงานฉบับนี้มีข้อผิดพลาดประการใด ข้าพเจ้าต้องขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

นายณัฏฐ อินทนนท์
พฤศจิกายน 2567

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์การควบคุมและการใช้อำนาจทางปกครอง ภายใต้พระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งให้ทราบ พ.ศ. 2565 ซึ่งเป็นกฎหมายที่ประเทศไทยได้ออกมาใช้เพื่อกำกับดูแลการประกอบธุรกิจแพลตฟอร์มดิจิทัลโดย มุ่งเน้นให้เกิดความโปร่งใสและความเป็นธรรม กฎหมายฉบับนี้กำหนดให้ผู้ประกอบการแพลตฟอร์ม ดิจิทัลต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง เช่น การแจ้งข้อมูลต่อสำนักงานพัฒนาธุรกรรม ทางอิเล็กทรอนิกส์ การจัดทำมาตรการคุ้มครองผู้ใช้บริการ และการดำเนินการตามข้อกำหนดที่ เกี่ยวข้องกับการจัดการความเสี่ยงและการรับข้อร้องเรียน นอกจากนี้ยังระบุถึงขั้นตอนการอุทธรณ์ คำสั่งทางปกครองที่เกิดจากการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าว ซึ่งช่วยให้ผู้ประกอบการ ผู้ให้บริการ และ ผู้ที่ได้รับผลกระทบสามารถอุทธรณ์เพื่อขอทบทวนคำสั่งที่อาจส่งผลกระทบต่อสิทธิและหน้าที่ของตน บทความนี้ยังวิเคราะห์ถึงกลไกการตรวจสอบการใช้อำนาจทางปกครอง ซึ่งเป็นการควบคุมการใช้ อำนาจของเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย รวมถึงการเสนอแนะให้มีการเพิ่มบทบาท ขององค์กรอิสระในการตรวจสอบการใช้อำนาจ เพิ่มช่องทางและขั้นตอนการอุทธรณ์ที่สะดวกและ เป็นมิตรต่อผู้ประกอบการ เช่น การอุทธรณ์ผ่านระบบออนไลน์ รวมถึงการเร่งรัดกระบวนการ พิจารณาอุทธรณ์ในกรณีฉุกเฉิน เช่น กำหนดกรอบเวลาที่สั้นลงสำหรับกรณีที่มีผลกระทบ ทางเศรษฐกิจหรือสังคม โดยมีเป้าหมายว่าการดำเนินการตามข้อเสนอแนะเหล่านี้จะช่วยให้การใช้ อำนาจทางปกครองในธุรกิจแพลตฟอร์มดิจิทัลมีความโปร่งใส ยุติธรรม และมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมถึงเป็นแนวทางในการเสริมสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ประกอบการและผู้บริโภค

ABSTRACT

This article examines and analyzes the control and use of administrative authority under the ROYAL DECREE ON THE OPERATION OF DIGITAL PLATFORM SERVICE BUSINESSES THAT ARE SUBJECT TO PRIOR NOTIFICATION, B.E. 2565 (2022), which is a law enacted to regulate the operation of digital platform businesses, focusing on ensuring transparency and fairness. The law analyzes the key requirements imposed on platform operators, such as notifying information to the Electronic Transactions Development Agency (ETDA), implementing user protection measure, and following requirements related to risk management and complaint handling. Furthermore, it specifies the appeal process against administrative orders resulting from the enforcement of this law, which allows operators, users, and affected parties to petition for a review of orders that may impact their rights and duties. The article also analyzes the mechanisms for monitoring the use of administrative authority, which is a control over the use of authority by officials to comply with the legislative intent, and suggests increasing the role of independent organizations in overseeing the use of power, as well as expanding and streamlining the appeal process, such as allowing online appeals and expediting the consideration of appeals in emergency cases with significant economic or social impact. The aim is that the implementation of these recommendations will make the use of administrative authority in digital platform businesses more transparent, fair, and efficient, as well as strengthen the confidence of operators and consumers.

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
บทคัดย่อ	ข
ABSTRACT	ค
สารบัญ	ง
บทที่	1
1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	1
1.3 ขอบเขตของการศึกษา	2
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	3
2.1 แนวคิด ทฤษฎี และหลักกฎหมายที่เกี่ยวกับประเภทของคำสั่งทางปกครอง	3
2.2 แนวคิด ทฤษฎี และหลักกฎหมายที่เกี่ยวกับกระบวนการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง	7
2.3 แนวคิด ทฤษฎี และหลักกฎหมายที่เกี่ยวกับการตรวจสอบการใช้อำนาจทางปกครอง	8
3 บทวิเคราะห์	11
3.1 คำสั่งทางปกครองตามพระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งให้ทราบ พ.ศ. 2565	11
3.2 กระบวนการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองตามพระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งให้ทราบ พ.ศ. 2565	12
3.3 การตรวจสอบการใช้อำนาจทางปกครองในการควบคุมกำกับการประกอบธุรกิจแพลตฟอร์มดิจิทัลภายใต้พระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งให้ทราบ พ.ศ. 2565	13
4 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	15
4.1 บทสรุป	15
4.2 ข้อเสนอแนะ	15
บรรณานุกรม	17

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เมื่อไม่นานมานี้ ประเทศไทยได้มีการออกกฎหมายใหม่ที่ชื่อว่าพระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งให้ทราบ พ.ศ. 2565 เพื่อควบคุมกำกับกับการประกอบธุรกิจแพลตฟอร์มดิจิทัลให้มีความโปร่งใสและเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น กฎหมายนี้ได้กำหนดเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ผู้ให้บริการบนแพลตฟอร์มดิจิทัลต้องปฏิบัติตามและกำหนดโทษอาญาและโทษทางปกครองในกรณีที่มีการฝ่าฝืนกฎหมาย

กฎหมายแพลตฟอร์มดิจิทัลได้กำหนดหน้าที่ให้ผู้ประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลต้องแจ้งการประกอบธุรกิจและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด อาทิเช่น หน้าที่ในการแจ้งข้อมูลต่อสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์และต่อผู้ใช้บริการ หน้าที่ในการจัดให้มีมาตรการต่าง ๆ ตามที่กำหนด เช่น มาตรการในการรับข้อร้องเรียน มาตรการป้องกันความเสี่ยง หน้าที่ในการจัดทำรายงานเสนอต่อสำนักงานฯ หน้าที่ในการแต่งตั้งผู้ประสานงานและเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติตามกฎหมาย เป็นต้น หน้าที่ของผู้ประกอบการเหล่านี้มีทั้งก่อนเริ่มการประกอบธุรกิจ ระหว่างการประกอบธุรกิจ และเมื่อจะเลิกการประกอบธุรกิจ ประการสำคัญ ผู้ประกอบธุรกิจมีหน้าที่ต้องจัดทำข้อตกลงและเงื่อนไข (Terms & Conditions) ที่ทำกับทั้งผู้ประกอบการ (Business user) และทำต่อผู้บริโภค (Consumer) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดด้วย

ภายใต้กฎหมายฉบับนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และคณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายคือ คณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และคณะกรรมการร่วมระหว่างหน่วยงานของรัฐ จะมีอำนาจหน้าที่พิจารณาและออกคำสั่งทางปกครองตามที่กฎหมายกำหนดไว้ กฎหมายฉบับนี้ยังได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ในการโต้แย้งคำสั่งทางปกครอง ขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอุทธรณ์และการออกคำสั่งทางปกครองไว้ด้วย ซึ่งหลักเกณฑ์ดังกล่าวนี้อาจมีความแตกต่างจากการออกคำสั่งทางปกครองกรณีทั่วไป

บทความนี้จะทำการวิเคราะห์ประเภทของคำสั่งทางปกครองตามพระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งให้ทราบ พ.ศ. 2565 ตลอดจนกระบวนการในการโต้แย้งคำสั่งทางปกครอง การอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง และเงื่อนไขต่าง ๆ ที่กำหนดไว้เปรียบเทียบกับ การออกคำสั่งทางปกครองในกรณีอื่น และเสนอแนะให้มีการตรวจสอบการใช้อำนาจทางปกครองในการควบคุมกำกับกับการประกอบธุรกิจแพลตฟอร์มดิจิทัลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อวิเคราะห์ประเภทของคำสั่งทางปกครองตามพระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งให้ทราบ พ.ศ. 2565 ตลอดจนกระบวนการในการโต้แย้งคำสั่งทางปกครอง การอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง และเงื่อนไขต่าง ๆ ที่กำหนดไว้

2. เพื่อเสนอแนะให้มีการตรวจสอบการใช้อำนาจทางปกครองในการควบคุมกำกับกับการประกอบธุรกิจแพลตฟอร์มดิจิทัลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ขอบเขตการศึกษา

ศึกษาอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของตามพระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งให้ทราบ พ.ศ. 2565 เปรียบเทียบกับหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงขอบเขตของการใช้อำนาจทางปกครองตามพระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งให้ทราบ พ.ศ. 2565
2. สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป
3. สามารถนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดขอบเขตการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐในการควบคุมกำกับธุรกิจแพลตฟอร์มดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม

บทที่ 2

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ในบทที่ 2 นี้จะเป็นการศึกษาในเรื่องทั่วไปรวมถึงแนวคิด ทฤษฎี และหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับประเภทของคำสั่งทางปกครอง กระบวนการในการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง และเงื่อนไขต่างๆ ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 และพระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งให้ทราบ พ.ศ. 2565 รวมทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจทางปกครองเพื่อเป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์ในบทที่ 3 ต่อไป

2.1 แนวคิด ทฤษฎี และหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับประเภทของคำสั่งทางปกครอง

ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 มาตรา 5 ได้ให้ความหมายของคำสั่งทางปกครองไว้สองความหมาย ดังต่อไปนี้ คือ

1) การใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน รั้ง หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิและหน้าที่ของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นการถาวรหรือชั่วคราว เช่น การสั่งการ การอนุญาต การอนุมัติ การวินิจฉัยอุทธรณ์ การรับรอง และการรับจดทะเบียน แต่ไม่หมายความรวมถึงการออกกฎ

2) การอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง ¹

องค์ประกอบของคำสั่งทางปกครองมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. เป็นการใช้อำนาจตามกฎหมาย จะต้องเป็นการใช้อำนาจทางปกครองของรัฐ โดยหลักการแล้ว “คำสั่งทางปกครอง” เป็นการใช้อำนาจฝ่ายเดียวบังคับเอาแก่เอกชนโดยที่เอกชนมิได้ยินยอมด้วย กรณีใดหากไม่ได้เกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายก็จะเป็นเรื่องอื่น เช่น สัญญา ซึ่งเป็นการตกลงกับเอกชน

2. เป็นการกระทำโดย “เจ้าหน้าที่”

3. เป็นการกำหนดสภาพทางกฎหมาย คือ ต้องมุ่งประสงค์ให้กำหนดผลทางกฎหมายอันเป็นนิติสัมพันธ์ระหว่างบุคคล หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล ดังนั้น คำสั่งที่เป็นการแจ้ง การเตือน การยืนยัน ซึ่งไม่ได้มีผลผูกพันตามกฎหมาย ไม่เป็นลักษณะของคำสั่งทางปกครอง

4. เกิดผลเฉพาะกรณี เฉพาะเรื่อง เฉพาะราย เฉพาะบุคคลนั้น ๆ คำสั่งทางปกครองโดยสภาพจะต้องมุ่งใช้กับบุคคลหนึ่งบุคคลใดโดยตรง

5. มีผลออกไปสู่ภายนอกฝ่ายปกครอง องค์ประกอบนี้มีความสำคัญในการชี้ให้เห็นว่าคำสั่งทางปกครองเกิดขึ้นเมื่อใด โดยตราบใดที่ยังมีผลปรากฏอยู่ในปัจจุบันก็ยังคงเป็นเพียงแต่การพิจารณาเพื่อออกคำสั่งทางปกครองเท่านั้น และเจ้าหน้าที่ผู้พิจารณาจะเปลี่ยนแปลงเช่นใดก็ได้

¹ มาตรา 5 พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539, www.dsi.go.th/Files/Images/img25610830152719-พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง2539.pdf. Accessed 13 Nov. 2024.

ลักษณะของ “คำสั่งทางปกครอง” เป็นการข้อความที่บังคับให้บุคคลกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือห้ามมิให้กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง การอนุญาตให้กระทำการหรือละเว้นกระทำการ หรือการยืนยันสิทธิ ที่มีผลบังคับเฉพาะกรณีใดกรณีหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ²

เมื่อพิจารณาพระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งให้ทราบ พ.ศ. 2565 ได้กำหนดรายละเอียดของคำสั่งที่ใช้ควบคุมและกำกับดูแลธุรกิจแพลตฟอร์มดิจิทัลในประเทศไทย เพื่อให้ผู้ประกอบการดำเนินธุรกิจได้อย่างมีความโปร่งใสและคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค โดยมีรายละเอียดของคำสั่งที่ระบุในพระราชกฤษฎีกาฯ ดังนี้

คำสั่งการถอนการรับแจ้งการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจ

ตามมาตรา 33 ได้ระบุว่าในกรณีที่ผู้ประกอบการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือ เงื่อนไขตามที่พระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งให้ทราบ พ.ศ. 2565 กำหนด หรือตามประกาศของคณะกรรมการหรือของสำนักงาน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีคำสั่งห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจนั้นให้บริการแพลตฟอร์มดิจิทัลจนกว่าจะปฏิบัติตามให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ถ้าหากผู้ประกอบการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งภายในระยะเวลา 90 วันนับแต่วันที่ มีคำสั่งห้ามการให้บริการแพลตฟอร์มดิจิทัล ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ถอนการรับแจ้งของผู้ประกอบนั้น ออกจากทะเบียนการรับแจ้งและแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้นั้นทราบโดยเร็ว³

ซึ่งหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือ เงื่อนไขตามที่พระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจบริการ แพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งให้ทราบ พ.ศ. 2565 กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจปฏิบัติตามมีดังนี้

1. การให้ผู้ประกอบธุรกิจแจ้งข้อมูลการประกอบธุรกิจแก่สำนักงานฯ ตามมาตรา 8 ได้ระบุถึงลักษณะของผู้ให้บริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งข้อมูลให้สำนักงานทราบก่อนการประกอบธุรกิจ โดยการให้บริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

1.1.) บริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่มีรายได้ก่อนหักค่าใช้จ่ายจากการให้บริการแพลตฟอร์มดิจิทัล ในราชอาณาจักรเกินหนึ่งล้านแปดแสนบาทต่อปี ในกรณีที่ผู้ประกอบการเป็นบุคคลธรรมดา หรือ เกินห้าสิบล้านบาทต่อปี ในกรณีที่ผู้ประกอบการเป็นนิติบุคคล

1.2) บริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่มีจำนวนผู้ใช้บริการในราชอาณาจักรเกินห้าพันรายต่อเดือน โดยคำนวณจากการใช้งานเฉลี่ยต่อเดือนย้อนหลังตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานประกาศกำหนด⁴ โดยข้อมูลที่ผู้ให้บริการแพลตฟอร์มดิจิทัลต้องแจ้งนั้นเป็นไปตามมาตรา 12 ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ประสงค์จะประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์ม ข้อมูลเกี่ยวกับบริการแพลตฟอร์มดิจิทัล ข้อมูลเกี่ยวกับ

² คำสั่งทางปกครอง. (n.d.). <https://law.nmu.ac.th/wp-content/uploads/2021/09/008-คำสั่งทางปกครอง.pdf>

³ มาตรา 33 พระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งให้ทราบ พ.ศ. 2565 . บริการแพลตฟอร์มดิจิทัล - สพอ. (n.d.).

<https://www.etda.or.th/th/regulator/Digitalplatform/index.aspx>

⁴ มาตรา 8 พระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งให้ทราบ พ.ศ. 2565 . บริการแพลตฟอร์มดิจิทัล - สพอ. (n.d.).

<https://www.etda.or.th/th/regulator/Digitalplatform/index.aspx>

ผู้ให้บริการ ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนที่มีจำนวนมากที่สุดจำนวนห้าลำดับแรก ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ประสานงานในราชอาณาจักร ในกรณีที่ผู้ประกอบการธุรกิจประกอบธุรกิจอยู่นอกราชอาณาจักร คำยินยอมให้สำนักงานเข้าถึงข้อมูลที่ได้แจ้ง เป็นต้น ซึ่งจะต้องแก่สำนักงานทุกปีตามแบบที่สำนักงานกำหนดภายใน 60 วันนับแต่วันสิ้นปีปฏิทินในกรณีที่เพื่อบุคคลธรรมดา หรือ 60 สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีในกรณีที่เพื่อบุคคล ⁵

2. การให้ผู้ประกอบการธุรกิจแจ้งข้อมูลการประกอบธุรกิจแก่ผู้ให้บริการ ตามมาตรา 16 ได้ระบุให้บริการแพลตฟอร์มดิจิทัลดังต่อไปนี้ต้องแจ้งให้ผู้ให้บริการทราบเกี่ยวกับข้อตกลงและเงื่อนไขการให้บริการตามมาตรา 17 ก่อนหรือขณะใช้บริการ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมให้เกิดความโปร่งใสและเป็นธรรมในการให้บริการ

2.1) บริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่มีลักษณะดังนี้ คือ ให้บริการแก่ผู้ให้บริการโดยคิดค่าบริการ ให้บริการเป็นสื่อกลางในการเสนอสินค้าหรือบริการแก่ผู้บริโภค ไม่ว่าธุรกรรมที่เกี่ยวกับสินค้าหรือบริการนั้นจะเกิดขึ้นบนแพลตฟอร์มดิจิทัลทั้งหมดหรือบางส่วน และผู้ประกอบการธุรกิจมีสัญญากับผู้ประกอบการในการเสนอสินค้าหรือบริการแก่ผู้บริโภค

2.2) บริการสืบค้นแหล่งที่ตั้งของข้อมูลคอมพิวเตอร์ (search engine) ⁶

ข้อตกลงและเงื่อนไขในการให้บริการตามมาตรา 17 ที่ผู้ประกอบการธุรกิจต้องแจ้งแก่ผู้ให้บริการอย่างน้อยในเรื่องดังต่อไปนี้ ได้แก่เงื่อนไขในการให้บริการ การระงับหรือการหยุดให้บริการ และการคิดค่าบริการ ปัจจัยหลักของอัลกอริทึมหรือของหลักเกณฑ์ที่ผู้ประกอบการธุรกิจใช้ในการประเมินความพึงพอใจและการแสดงความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ ช่องทางการให้ความช่วยเหลือ กระบวนการจัดการเรื่องร้องเรียน และการระงับข้อพิพาท รวมทั้งกรอบระยะเวลาในการดำเนินการดังกล่าว เป็นต้น ⁷

นอกจากนี้ตามมาตรา 18 วรรคหนึ่ง (1) ผู้ให้บริการดิจิทัลแพลตฟอร์มขนาดใหญ่ซึ่งมีรายได้เกิน 300 ล้านบาทต่อปี หรือรวมทุกประเภทบริการเกิน 1000 ล้านบาทต่อปี หรือมีจำนวนผู้ให้บริการในราชอาณาจักรเกินจำนวนร้อยละ 10 ของจำนวนราษฎรทั่วราชอาณาจักร นอกจากมีหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกานี้แล้ว จะต้องมีหน้าที่ประเมินความเสี่ยง รวมทั้งมีมาตรการการบริหารความเสี่ยงดังกล่าว มาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบ การจัดการภาวะวิกฤต การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่กำกับดูแลการปฏิบัติตามกฎหมาย หรือ (2) ผู้ให้บริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่มีลักษณะเฉพาะ

⁵ มาตรา 12 พระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งให้ทราบ พ.ศ. 2565 . บริการแพลตฟอร์มดิจิทัล - สพอ. (n.d.).

<https://www.etda.or.th/th/regulator/Digitalplatform/index.aspx>

⁶ มาตรา 16 พระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งให้ทราบ พ.ศ. 2565 . บริการแพลตฟอร์มดิจิทัล - สพอ. (n.d.).

<https://www.etda.or.th/th/regulator/Digitalplatform/index.aspx>

⁷ มาตรา 17 พระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งให้ทราบ พ.ศ. 2565 . บริการแพลตฟอร์มดิจิทัล - สพอ. (n.d.).

<https://www.etda.or.th/th/regulator/Digitalplatform/index.aspx>

อันเนื่องมาจากความเสี่ยงต่อความมั่นคงทางการเงินและการพาณิชย์ ความน่าเชื่อถือและยอมรับในระบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ หรือความเสียหาย ที่อาจเกิดขึ้นต่อสาธารณชน และมีผลกระทบในระดับสูงที่อาจเกิดขึ้นจากการประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลนั้น นอกจากมีหน้าตามากำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกานี้แล้ว จะต้องมีการประเมินความเสี่ยง รวมทั้งมีมาตรการการบริหารความเสี่ยงดังกล่าว หรือ (3) ผู้ให้บริการแพลตฟอร์มดิจิทัลซึ่งมีผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ สุขภาพอนามัย สิ่งแวดล้อม การพลังงาน การสื่อสารและโทรคมนาคม การขนส่งและโลจิสติกส์ และการสาธารณสุข นอกจากมีหน้าตามากำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกานี้แล้ว จะต้องมีการประเมินความเสี่ยง รวมทั้งมีมาตรการการบริหารความเสี่ยงดังกล่าว⁸

3. การให้ผู้ประกอบธุรกิจคุ้มครองสิทธิและประโยชน์ของผู้ใช้บริการ ตามมาตรา 25 ระบุให้ผู้ประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลต้องจัดทำมาตรการการบรรเทาความเสียหายและการชดเชยหรือเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัล โดยอย่างน้อยต้องประกอบด้วยมาตรการดังต่อไปนี้ เช่น กระบวนการจัดการเรื่องร้องเรียน ช่องทางการให้ความช่วยเหลือผู้ใช้บริการซึ่งได้รับความเสียหายจากการใช้บริการ⁹ นอกจากนี้ผู้ประกอบธุรกิจต้องจัดให้มีมาตรการการบรรเทาความเสียหายดังกล่าวไว้ในข้อตกลงและเงื่อนไขการให้บริการด้วย เช่น ขั้นตอนและมาตรการการดูแลผู้ใช้บริการซึ่งได้รับความเสียหายจากการใช้บริการ ขั้นตอนการเยียวยาความเสียหายและการแจ้งผลการดำเนินการให้ผู้ใช้บริการทราบ การระบุสาระสำคัญของสัญญาประกันภัยที่ผู้ประกอบธุรกิจได้ทำไว้ในกรณีเกิดความเสียหาย (ถ้ามี) เป็นต้น¹⁰

4. การให้ผู้ประกอบธุรกิจแจ้งข้อมูลการเลิกประกอบธุรกิจแก่สำนักงาน ตามมาตรา 28 กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจที่ประสงค์จะเลิกประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลต้องแจ้งให้สำนักงานทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 60 วันก่อนวันที่จะเลิกประกอบธุรกิจ ในกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจตามมาตรา 16 หรือมาตรา 18 วรรคสองประสงค์จะเลิกประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลต้องแจ้งให้สำนักงานทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 120 วันก่อนวันที่จะเลิกประกอบธุรกิจ และให้แจ้งแผนและมาตรการในการดูแลผู้ใช้บริการ ให้สำนักงานทราบด้วย¹¹

⁸ มาตรา 18 พระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งให้ทราบ พ.ศ. 2565 . บริการแพลตฟอร์มดิจิทัล - สฟธอ. (n.d.).

<https://www.etda.or.th/th/regulator/Digitalplatform/index.aspx>

⁹ มาตรา 25 พระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งให้ทราบ พ.ศ. 2565 . บริการแพลตฟอร์มดิจิทัล - สฟธอ. (n.d.).

<https://www.etda.or.th/th/regulator/Digitalplatform/index.aspx>

¹⁰ มาตรา 26 พระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งให้ทราบ พ.ศ. 2565 . บริการแพลตฟอร์มดิจิทัล - สฟธอ. (n.d.).

<https://www.etda.or.th/th/regulator/Digitalplatform/index.aspx>

¹¹ มาตรา 28 พระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งให้ทราบ พ.ศ. 2565 . บริการแพลตฟอร์มดิจิทัล - สฟธอ. (n.d.).

<https://www.etda.or.th/th/regulator/Digitalplatform/index.aspx>

2.2 แนวคิด ทฤษฎี และหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องกระบวนการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง

คำสั่งทางปกครองเป็นผลของกระบวนการพิจารณาเรื่องทางปกครอง เมื่อเจ้าหน้าที่ออกคำสั่งทางปกครองในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง การพิจารณาในเรื่องนั้นก็ย่อมยุติลง บุคคลที่ไม่พอใจคำสั่งทางปกครองดังกล่าวย่อมมีสิทธิอุทธรณ์โต้แย้งต่อไปได้

ตามมาตรา 44 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ผู้ที่มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง คือ คู่กรณีซึ่งได้แก่ผู้ที่ได้เข้ามาในกระบวนการพิจารณาทางปกครองทุกคนนั่นเอง ซึ่งได้แก่ ผู้ที่ยื่นคำขอ ผู้คัดค้านคำขอ ผู้อยู่ในบังคับหรือจะอยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครอง ผู้ที่จะรับอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง คือ คู่กรณีต้องอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองต่อเจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งทางปกครองที่ระบุชื่อ และตำแหน่งในคำสั่งทางปกครองนั้น เพราะบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ที่ทราบเรื่องและอยู่ในฐานะที่จะทบทวนคำสั่งทางปกครองของตนเองได้ดีที่สุด คู่กรณีต้องอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ตนได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว¹²

เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งทางปกครองที่ได้รับคำอุทธรณ์มีอำนาจพิจารณาทบทวนคำสั่งทางปกครองของตนเอง หรือความเหมาะสมของการทำคำสั่งทางปกครอง และอาจมีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งทางปกครองเดิมหรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งนั้นไปในทางใดและในเรื่องใดก็ได้ภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของตน โดยต้องพิจารณาให้เสร็จและแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบว่าตนเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์นั้นโดยไม่ชักช้า แต่ต้องไม่เกิน 30 วันนับแต่วันที่รับอุทธรณ์ตามมาตรา 45 วรรคหนึ่ง¹³

ตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ในกรณีที่มีกฎหมายเฉพาะบัญญัติให้คำสั่งทางปกครองใดมีขั้นตอนและระยะเวลาอุทธรณ์หรือ โต้แย้งไว้แล้ว เช่นใด คู่กรณีต้องปฏิบัติตามขั้นตอนและระยะเวลาที่กฎหมายเฉพาะนั้นบัญญัติไว้ แม้ว่าขั้นตอนและระยะเวลาดังกล่าวนั้นจะมีหลักเกณฑ์ ที่ประกันความเป็นธรรมหรือมี มาตรฐานในการปฏิบัติราชการต่ำกว่าหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ก็ตาม ทั้งนี้เนื่องจาก การอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองที่บัญญัติไว้ในกฎหมายเฉพาะของแต่ละฉบับเป็นเรื่องละเอียดอ่อน จึงมีลักษณะที่แตกต่างกันไปตามลักษณะเฉพาะของแต่ละเรื่องแต่ละฉบับ การกำหนดหลักเกณฑ์กลางเพื่อให้ใช้บังคับตามกฎหมายเฉพาะทุกฉบับจึงไม่เหมาะสมและกระทำได้ยาก ในกรณีที่กฎหมายเฉพาะกำหนดให้คำสั่งทางปกครองใดต้องอุทธรณ์ต่อเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็น คณะกรรมการ นอกจากขอบเขตการพิจารณาอุทธรณ์ และกระบวนการพิจารณาจะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย เฉพาะนั้นแล้ว ยังให้ใช้กระบวนการพิจารณาที่ได้

¹² มาตรา 44 พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539, www.dsi.go.th/Files/Images/img25610830152719-พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง2539.pdf. Accessed 13 Nov. 2024.

¹³ มาตรา 45 พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539, www.dsi.go.th/Files/Images/img25610830152719-พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง2539.pdf. Accessed 13 Nov. 2024.

บัญญัติไว้ในหมวด 2 ของพระราชบัญญัตินี้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกระบวนการพิจารณาในกฎหมายเฉพาะฉบับนั้นอีกด้วย¹⁴

ซึ่งเมื่อพิจารณาพระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งให้ทราบ พ.ศ. 2565 ได้กำหนดขั้นตอนและระยะเวลาการอุทธรณ์ไว้เป็นการเฉพาะ จึงต้องพิจารณากระบวนการอุทธรณ์ตามพระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งให้ทราบ พ.ศ. 2565 โดยมีรายละเอียดที่ระบุในพระราชกฤษฎีกาฯ ดังนี้

ตามมาตรา 41 ได้ระบุให้ผู้ประกอบธุรกิจ ผู้ให้บริการ และผู้ซึ่งได้รับผลกระทบโดยตรงจากคำสั่งทางปกครองที่ออกตามพระราชกฤษฎีกาฯ อาจอุทธรณ์คำสั่งโดยยื่นต่อสำนักงาน พนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ทำคำสั่ง หรือต่อผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา 40 ภายใน 30 วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง หรือนับแต่วันที่รู้หรือควรจะรู้ถึงคำสั่งดังกล่าว โดยให้ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์พิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน นับแต่วันรับอุทธรณ์ ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้แจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบก่อนครบระยะเวลา ทั้งนี้ ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์อาจขยายระยะเวลาพิจารณา อุทธรณ์ออกไปได้ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาดังกล่าว¹⁵

2.3 แนวคิด ทฤษฎี และหลักกฎหมายที่เกี่ยวกับการตรวจสอบการใช้อำนาจทางปกครอง

การใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 เป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องกับประชาชน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการอนุมัติ การอนุญาต การออกคำสั่งหรือกฎระเบียบ ฯลฯ ตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้ เมื่อกฎหมายมอบหมายและให้อำนาจไว้แก่ผู้ปกครอง รวมทั้งกำหนดวิธีการควบคุมการใช้อำนาจดังกล่าวไว้ด้วย เพื่อเป็นการป้องกันการใช้อำนาจและหน้าที่โดยมิชอบ หรือขาดความยุติธรรมที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชน หรือแม้กระทั่งผลของการใช้อำนาจและหน้าที่ของผู้ปกครองนั้นไม่ตรงตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย จึงมีวิธีการตรวจสอบและควบคุมการใช้อำนาจ 2 วิธี คือ

1. การตรวจสอบและควบคุมการใช้อำนาจโดยองค์กรภายใน
2. การตรวจสอบและควบคุมการใช้อำนาจโดยองค์กรภายนอก

1. การตรวจสอบและควบคุมการใช้อำนาจโดยองค์กรภายในมี 2 วิธีดังต่อไปนี้ คือ

- 1.1) การร้องทุกข์ คือ ผู้ปกครองหรือผู้ที่มีอำนาจและหน้าที่ในการบริหารกฎหมายได้ใช้อำนาจและหน้าที่ในทางที่ไม่ชอบ ทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อนและความไม่เป็นธรรม ประชาชนอาจจะใช้วิธีการควบคุมการใช้อำนาจโดยวิธีการร้องทุกข์ได้วิธีหนึ่ง เป็นกระบวนการทาง

¹⁴ มาตรา 3 พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539, www.dsi.go.th/Files/Images/img25610830152719-พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง2539.pdf. Accessed 13 Nov. 2024.

¹⁵ มาตรา 41 พระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งให้ทราบ พ.ศ. 2565 . บริการแพลตฟอร์มดิจิทัล - สพธอ. (n.d.). <https://www.etda.or.th/th/regulator/Digitalplatform/index.aspx>

กฎหมายมหาชนอย่างหนึ่งที่ใช้ในการควบคุมการใช้อำนาจของหน่วยงานของรัฐ และของเจ้าหน้าที่ของรัฐ วิธีการร้องทุกข์นี้ทำได้โดยการร้องเรียนไปยังผู้ที่มีอำนาจเหนือกว่าหรือที่เรียกว่าเป็นผู้บังคับบัญชาในลำดับที่เหนือกว่าขึ้นไป ซึ่งจุดประสงค์ของการร้องทุกข์นั้น เพื่อให้มีการยกเลิก เพิกถอน หรือมีการเปลี่ยนแปลงคำสั่งที่หน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ออกไว้โดยไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบ

1.2) การอุทธรณ์ ในกรณีนี้หมายถึง การอุทธรณ์คำสั่ง และคำวินิจฉัยทางปกครอง การอุทธรณ์และการร้องทุกข์นั้นจะมีลักษณะใกล้เคียงกันมาก ผิดกันแต่ว่าการอุทธรณ์คำสั่งหรือคำวินิจฉัยโดยทั่วไปนั้นจะมีระยะเวลาเกี่ยวข้องกับด้วย

ทั้งวิธีการ "ร้องทุกข์" และวิธีการ "อุทธรณ์" ต่างเป็นวิธีการในการควบคุมการใช้อำนาจของฝ่ายบริหารด้วยองค์กรภายในของฝ่ายบริหารเองกล่าวคือ การร้องทุกข์ เป็นวิธีการให้ผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจเหนือกว่าทำการพิจารณาและทบทวนคำสั่งหรือคำวินิจฉัยทางการปกครองบริหารอีกชั้นหนึ่ง ส่วนการอุทธรณ์นั้น เป็นวิธีการในการขอให้มีการทบทวนคำสั่งหรือคำวินิจฉัยทางการปกครองบริหารเช่นเดียวกัน แต่ต่างกันที่ว่าการอุทธรณ์นั้นจะต้องทำในระยะเวลาที่กฎหมายได้กำหนดหรือบัญญัติไว้เป็นสำคัญ

2. การตรวจสอบและการควบคุมการใช้อำนาจโดยองค์กรภายนอกมี 3 วิธีดังต่อไปนี้ คือ

2.1) การควบคุมการใช้อำนาจโดยทางการเมือง

2.2) การควบคุมการใช้อำนาจโดยองค์กรพิเศษ

2.3) การควบคุมการใช้อำนาจโดยศาลปกครอง

เนื่องจากกฎหมายมหาชนเป็นกฎหมายที่มีลักษณะพิเศษบัญญัติให้อำนาจและหน้าที่ในการปกครองและการบริการสาธารณะแก่รัฐ หน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ทำให้กฎหมายมหาชนเป็นกฎหมายที่มีความไม่เสมอภาค หมายความว่าผู้ปกครองหรือบริหารประเทศจะมีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายมากกว่าผู้อยู่ภายใต้การปกครองด้วยลักษณะพิเศษของกฎหมายมหาชนที่แตกต่างไปจากกฎหมายอื่น ๆ นี้ ทำให้การพิจารณาพิพากษากรณีพิพาททางกฎหมายมหาชนต้องมีการบวนการวิธีการแตกต่างไปจากกฎหมายเอกชนหรือกฎหมายอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะกฎหมายแต่ละชนิดนั้นมีจุดมุ่งหมายที่แก้ปัญหาแตกต่างกัน คู่กรณีมีสถานภาพทางกฎหมายที่แตกต่างกัน ฉะนั้น จึงต้องมีศาลเฉพาะของแต่ละประเภทกฎหมาย เพื่อความเหมาะสมและความเป็นธรรมแก่คู่กรณี

ซึ่งศาลปกครองมีอำนาจและหน้าที่ คือ ทำการพิจารณาและพิพากษาคดีที่เป็นข้อพิพาทระหว่างหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการ ส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในการบังคับบัญชา หรือในการกำกับดูแลของรัฐบาลกับเอกชน หรือระหว่างหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่อยู่ในการบังคับบัญชา หรือในการกำกับดูแลของรัฐบาลด้วยกันซึ่งเป็นข้อพิพาท อันเนื่องมาจากการกระทำหรือการละเว้นการกระทำที่หน่วยราชการหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นต้องปฏิบัติตามกฎหมาย หรือเนื่องมาจากการกระทำหรือการละเว้นการกระทำหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น ต้องรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

เมื่อพิจารณาจากอำนาจของศาลปกครองดังกล่าวจะเห็นว่าศาลปกครองเป็นศาลที่รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันมุ่งหมายให้เป็นองค์กรในการควบคุมการใช้อำนาจของฝ่ายบริหารอีกองค์กรหนึ่ง โดยศาลปกครองเป็นศาลที่ทำหน้าที่ในการพิจารณาคดีที่เกี่ยวกับการปกครอง หรือที่เรียกว่าคดีปกครอง คือเป็นข้อพิพาทที่เกิดจากการใช้อำนาจและหน้าที่หน่วยงานของรัฐ รวมถึงรัฐวิสาหกิจ และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจและหน้าที่ในการบริหารการปกครองและเพื่อการบริการสาธารณะ ซึ่งหากเกิดคดีปกครองของหน่วยงานดังกล่าวมาแล้วนี้ศาลปกครองจะเป็นศาลที่พิจารณาและพิพากษาคดีปกครองซึ่งเป็นข้อพิพาทที่มีลักษณะพิเศษระหว่างผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ทางการบริหารและการปกครองกับประชาชน นอกจากนี้คดีปกครองยังต้องใช้หลักการปกครองรวมทั้งหลักการบริการสาธารณะเข้ามาร่วม พิจารณาด้วย ทั้งนี้เพราะกฎหมายมหาชนเป็นกฎหมายที่ให้อำนาจและหน้าที่แก่รัฐ หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในการบริหารและการบริการสาธารณะ จึงต้องคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะเป็นสำคัญ¹⁶

ซึ่งเมื่อพิจารณาพระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งให้ทราบ พ.ศ. 2565 ได้กำหนดขั้นตอนและระยะเวลาการอุทธรณ์ไว้เป็นการเฉพาะ โดยมีรายละเอียดที่ระบุในพระราชกฤษฎีกาฯ ดังนี้

ตามมาตรา 41 ได้ระบุให้ผู้ประกอบธุรกิจ ผู้ให้บริการ และผู้ซึ่งได้รับผลกระทบโดยตรงจากคำสั่งทางปกครองที่ออกตามพระราชกฤษฎีกานี้ อาจอุทธรณ์คำสั่งโดยยื่นต่อสำนักงาน พนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ทำคำสั่ง หรือต่อผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา 40 ภายใน 30 วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง หรือนับแต่วันที่รู้หรือควรจะรู้ถึงคำสั่งดังกล่าว¹⁷

¹⁶ การควบคุมและตรวจสอบการใช้อำนาจ. (n.d.-a). <http://old-book.ru.ac.th/e-book/LW101/lw101-6.pdf>

¹⁷ มาตรา 41 พระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งให้ทราบ พ.ศ. 2565 . บริการแพลตฟอร์มดิจิทัล - สพรอ. (n.d.). <https://www.etda.or.th/th/regulator/Digitalplatform/index.aspx>

บทที่ 3

บทวิเคราะห์

ในบทนี้ผู้เขียนจะวิเคราะห์คำสั่งทางปกครองและกระบวนการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองตามพระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งให้ทราบ พ.ศ. 2565 รวมถึงวิเคราะห์การตรวจสอบการใช้อำนาจทางปกครองในการควบคุมกำกับประกอบธุรกิจแพลตฟอร์มดิจิทัล โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 คำสั่งทางปกครองตามพระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งให้ทราบ พ.ศ. 2565

ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 มาตรา 5 ได้ให้ความหมายของคำสั่งทางปกครองไว้ 2 ลักษณะ คือ การใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายในการสร้างนิติสัมพันธ์ที่มีผลกระทบต่อสิทธิและหน้าที่ของบุคคล และการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ลักษณะเหล่านี้เป็นรากฐานของคำสั่งทางปกครองซึ่งมีองค์ประกอบที่จำเป็น ได้แก่ การใช้อำนาจตามกฎหมาย การกำหนดผลทางกฎหมาย และผลกระทบต่อบุคคลอย่างเฉพาะเจาะจง

เมื่อพิจารณาคำสั่งตามพระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งให้ทราบ พ.ศ. 2565 แล้วจะเห็นได้ว่าคำสั่งการถอนการรับแจ้งการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจถือเป็นคำสั่งทางปกครอง เนื่องจากคำสั่งนี้มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิและหน้าที่ของผู้ประกอบธุรกิจโดยตรง และเป็นคำสั่งที่มีผลบังคับเฉพาะบุคคล คือ ผู้ประกอบธุรกิจที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายจะไม่สามารถให้บริการแพลตฟอร์มดิจิทัลได้อีกต่อไป ส่วนคำสั่งอื่น ๆ นั้นเป็นคำสั่งที่เป็นการแจ้งเพียงการแจ้ง การเตือน ซึ่งไม่ได้มีผลผูกพันตามกฎหมาย ไม่ถือเป็นลักษณะของคำสั่งทางปกครอง โดยจะทำการวิเคราะห์คำสั่งการถอนการรับแจ้งการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจตามองค์ประกอบหลักเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ดังต่อไปนี้

3.1.1. การใช้อำนาจตามกฎหมาย คำสั่งในการถอนการรับแจ้งการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจตามมาตรา 33 เป็นการใช้อำนาจทางปกครองของรัฐ โดยคำสั่งนี้เป็นการใช้อำนาจทางปกครองฝ่ายเดียวที่บังคับผู้ประกอบธุรกิจให้ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ซึ่งเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายเพื่อควบคุมการดำเนินธุรกิจที่อาจส่งผลกระทบต่อสาธารณะและผู้บริโภคในกรณีที่มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด

3.1.2. การกระทำโดย "เจ้าหน้าที่" คำสั่งทางปกครองนี้ดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งเป็นพนักงานของหน่วยงานราชการที่มีอำนาจในการออกคำสั่งตามพระราชกฤษฎีกานี้

3.1.3. การกำหนดสภาพทางกฎหมาย คำสั่งทางปกครองนี้มีผลกระทบต่อสถานภาพทางกฎหมายของผู้ประกอบธุรกิจ เนื่องจากการถอนการรับแจ้งหมายความว่าผู้ประกอบธุรกิจจะไม่สามารถให้บริการแพลตฟอร์มดิจิทัลได้อีกต่อไป จึงเป็นการเปลี่ยนแปลงสิทธิและหน้าที่ของผู้ประกอบธุรกิจนั้นอย่างชัดเจน

3.1.4. เกิดผลเฉพาะกรณีเฉพาะบุคคล คำสั่งถอนการรับแจ้งจะมีผลเฉพาะต่อผู้ประกอบธุรกิจที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา กล่าวคือ คำสั่งนี้ไม่เป็นการ

บังคับใช้กับบุคคลทั่วไป แต่มีผลเฉพาะกรณีกับผู้ประกอบธุรกิจที่ไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่กำหนด และจะมีผลต่อผู้ประกอบธุรกิจในแต่ละกรณีเท่านั้น

3.1.5. มีผลออกไปสู่ภายนอกโดยตรง คำสั่งทางปกครองนี้มีผลโดยตรงต่อผู้ประกอบธุรกิจที่ไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดต่าง ๆ โดยส่งผลให้ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกถอนการรับแจ้งไม่สามารถให้บริการแพลตฟอร์มดิจิทัลได้ในทันที

ดังนั้น การออกคำสั่งถอนการรับแจ้งการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือ เงื่อนไขตามที่พระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งให้ทราบ พ.ศ. 2565 กำหนด ถือเป็นคำสั่งทางปกครองที่สอดคล้องกับหลักการของคำสั่งทางปกครองตามมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

3.2 กระบวนการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองตามพระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งให้ทราบ พ.ศ. 2565

กระบวนการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองภายใต้พระราชกฤษฎีกาฯ นี้สามารถวิเคราะห์โดยพิจารณาประเด็นที่เกี่ยวข้องกับคำสั่งทางปกครองและสิทธิในการอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ได้ดังต่อไปนี้

3.2.1. ผู้มีสิทธิในการอุทธรณ์ ตามมาตรา 41 แห่งพระราชกฤษฎีกาฯ ผู้ที่มีสิทธิยื่นอุทธรณ์ได้กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัล ผู้ใช้บริการของแพลตฟอร์ม และผู้ได้รับผลกระทบโดยตรงจากคำสั่งทางปกครองที่ออกตามพระราชกฤษฎีกาฉบับนี้มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง โดยสามารถยื่นอุทธรณ์ต่อสำนักงาน พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่ง หรือผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ การให้ผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงสามารถอุทธรณ์ได้นั้นเป็นการแสดงถึงความพยายามในการคุ้มครองสิทธิและความเป็นธรรมของผู้เกี่ยวข้องในธุรกิจแพลตฟอร์มดิจิทัล ซึ่งเป็นไปตามหลักการของการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองในมาตรา 44 ของพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ที่ให้สิทธิแก่ผู้ที่อยู่ภายใต้บังคับของคำสั่งในการอุทธรณ์

3.2.2. ระยะเวลาในการยื่นอุทธรณ์ ตามพระราชกฤษฎีกาฯ นี้กำหนดระยะเวลาการยื่นอุทธรณ์ให้เสร็จสิ้นภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง หรือวันที่รู้ หรือควรรู้ถึงคำสั่งนั้น ซึ่งเป็นการขยายระยะเวลาจากเกณฑ์ทั่วไปที่ระบุไว้ในมาตรา 44 ของ พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ที่กำหนดไว้เพียง 15 วัน เพื่อให้คู่กรณีในระบบแพลตฟอร์มดิจิทัลมีเวลาในการพิจารณาและเตรียมการสำหรับการยื่นอุทธรณ์มากยิ่งขึ้น

3.2.3. ขั้นตอนและกระบวนการพิจารณาอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์จะดำเนินการโดยสำนักงาน พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา 40 ของพระราชกฤษฎีกาฯ โดยกำหนดระยะเวลาการพิจารณาภายใน 30 วันนับจากวันที่ได้รับคำอุทธรณ์ และหากมีเหตุจำเป็นที่ไม่สามารถพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลานี้ จะต้องแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบพร้อมขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกิน 30 วัน กระบวนการนี้มีลักษณะคล้ายคลึงกับมาตรา 45 วรรคหนึ่ง ของพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ที่ให้เจ้าหน้าที่พิจารณาอุทธรณ์อย่าง

รวดเร็ว โดยกำหนดระยะเวลาไม่เกิน 30 วันเช่นกันเพื่อให้เป็นมาตรฐานในการบริหารจัดการเรื่องราวอุทธรณ์ทางปกครองในกรอบเวลาที่เหมาะสมและเป็นธรรม

3.2.4. ข้อจำกัดในการใช้กฎหมายเฉพาะ มาตรา 3 ของ พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ระบุว่าในกรณีที่มีกฎหมายเฉพาะระบุขั้นตอนและระยะเวลาการอุทธรณ์ไว้โดยชัดเจน คู่กรณีจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายเฉพาะนั้น พระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งให้ทราบ พ.ศ. 2565 ก็จัดเป็นกฎหมายเฉพาะที่กำหนดขั้นตอนการอุทธรณ์ไว้เป็นพิเศษ ดังนั้น การปฏิบัติจะต้องยึดตามขั้นตอนและระยะเวลาที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกานี้เป็นหลัก ซึ่งสะท้อนว่ากฎหมายนี้ได้ให้ความสำคัญกับบริบทเฉพาะของการดำเนินการในภาคธุรกิจดิจิทัล

ดังนั้น กระบวนการอุทธรณ์ตามพระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัล พ.ศ. 2565 มีความชัดเจนในแง่ของสิทธิของผู้เกี่ยวข้อง ระยะเวลาในการอุทธรณ์ และการพิจารณา โดยมีความสอดคล้องกับหลักการในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 แสดงให้เห็นว่ากระบวนการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองตามพระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งให้ทราบ พ.ศ. 2565 มีบทบาทสำคัญในการสร้างความเป็นธรรม ความโปร่งใส และการคุ้มครองสิทธิของประชาชน โดยมีขั้นตอนที่ชัดเจนและเป็นระบบ ซึ่งช่วยให้ส่งเสริมการแข่งขันที่เป็นธรรมในตลาดแพลตฟอร์มดิจิทัล นอกจากนี้การกำหนดกรอบเวลาและการมอบหมายอำนาจให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองตามพระราชกฤษฎีกาฉบับนี้เป็นการยืนยันถึงความสำคัญของการตรวจสอบและทบทวนคำสั่งทางปกครอง โดยให้คู่กรณีได้รับความยุติธรรมและความชัดเจนในกระบวนการ ทั้งยังสะท้อนถึงหลักการตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจที่เป็นหัวใจสำคัญของกระบวนการทางปกครองในระบบนิติรัฐ

3.3 การตรวจสอบการใช้อำนาจทางปกครองในการควบคุมกำกับประกอบธุรกิจแพลตฟอร์มดิจิทัลภายใต้พระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งให้ทราบ พ.ศ. 2565

การใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 เป็นกลไกที่ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและตรวจสอบการใช้อำนาจของผู้บริหารรัฐได้ ซึ่งรวมถึงการอนุมัติ การอนุญาต และการออกคำสั่งต่างๆ โดยมีเป้าหมายเพื่อป้องกันการใช้อำนาจโดยไม่ชอบหรือขาดความยุติธรรมที่อาจส่งผลกระทบต่อประชาชน ซึ่งการตรวจสอบและควบคุมการใช้อำนาจสามารถแบ่งออกเป็นสองประเภทหลัก ได้แก่ การตรวจสอบการใช้อำนาจโดยองค์กรภายในและองค์กรภายนอก ซึ่งเมื่อพิจารณาพระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งให้ทราบ พ.ศ. 2565 แล้วนั้นได้มีการกำหนดขั้นตอนการอุทธรณ์ไว้ว่าถ้าผู้ได้รับผลกระทบจากคำสั่งจะสามารถยื่นอุทธรณ์คำสั่งได้ภายใน 30 วัน โดยการอุทธรณ์นี้ช่วยเสริมสร้างความโปร่งใสและความเป็นธรรมให้กับกระบวนการกำกับดูแลของรัฐในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจแพลตฟอร์มดิจิทัล แต่อย่างไรก็ตามควรเสริมสร้างกลไกการตรวจสอบจากภายนอก ควรสนับสนุนและเพิ่มบทบาทขององค์กรอิสระในการตรวจสอบเพื่อเพิ่มความโปร่งใสและเสริมสร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชนว่าการใช้อำนาจทางปกครองเป็นไปอย่างยุติธรรม นอกจากนี้ควรกำหนดกลไกเร่งรัดการพิจารณาอุทธรณ์ในกรณีฉุกเฉิน ควรเพิ่มมาตรการเร่งรัดการพิจารณาอุทธรณ์สำหรับกรณีที่มีผลกระทบทางเศรษฐกิจหรือสังคม โดยกำหนด

กรอบเวลาที่สั้นลง เช่น 15 วัน สำหรับกรณีฉุกเฉิน เพื่อให้สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็วและลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

บทที่ 4

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์คำสั่งทางปกครองและกระบวนการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองตามพระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งให้ทราบ พ.ศ. 2565 รวมถึงวิเคราะห์การตรวจสอบการใช้อำนาจทางปกครองในการควบคุมกำกับประกอบธุรกิจแพลตฟอร์มดิจิทัลข้างต้น สามารถมีบทสรุปและข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

4.1 บทสรุป

จากการศึกษาพระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งให้ทราบ พ.ศ. 2565 ซึ่งมีเป้าหมายในการควบคุมและกำกับประกอบธุรกิจแพลตฟอร์มดิจิทัลให้มีความโปร่งใสและเป็นธรรม โดยกฎหมายนี้ได้กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ประกอบธุรกิจแพลตฟอร์มดิจิทัล โดยเฉพาะการกำหนดให้ผู้ประกอบการต้องแจ้งข้อมูลสำคัญแก่นักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงต้องดำเนินการตามมาตรการที่กำหนด เช่น การรับข้อร้องเรียนและการป้องกันความเสี่ยง ซึ่งเป็นการใช้อำนาจทางปกครองที่มีลักษณะเฉพาะเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของการดำเนินธุรกิจแพลตฟอร์มดิจิทัลในยุคนปัจจุบัน นอกจากนี้ยังมีการกำหนดกระบวนการในการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองที่ออกตามกฎหมาย รวมถึงขั้นตอนและระยะเวลาที่ชัดเจนในการดำเนินการอุทธรณ์ ซึ่งช่วยให้ผู้ที่ได้รับผลกระทบสามารถเรียกร้องสิทธิของตนได้ ทั้งยังมีการจัดระเบียบขั้นตอนในการตรวจสอบการใช้อำนาจเพื่อป้องกันมิให้เกิดการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายในกระบวนการกำกับดูแลธุรกิจแพลตฟอร์มดิจิทัล

4.2 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการปรับปรุงการตรวจสอบและควบคุมการใช้อำนาจทางปกครองในกรณีการกำกับดูแลธุรกิจแพลตฟอร์มดิจิทัลตามพระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งให้ทราบ พ.ศ. 2565 มีดังนี้

4.2.1. ปรับปรุงกระบวนการอุทธรณ์ให้มีความยืดหยุ่นและเป็นมิตรต่อผู้ประกอบการ ควรพิจารณาให้มีการให้คำแนะนำและคำปรึกษาแก่ผู้ประกอบการที่ต้องการยื่นอุทธรณ์ โดยจัดให้มีช่องทางการให้คำปรึกษาหรือการให้ข้อมูลเพื่อช่วยให้ผู้ประกอบการเข้าใจสิทธิและขั้นตอนการอุทธรณ์อย่างถูกต้องและเป็นมิตรกับผู้ใช นอกจากนี้เสนอให้มีการพิจารณาอุทธรณ์ผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์หรือช่องทางดิจิทัลที่สะดวก รวดเร็ว และลดขั้นตอนทางเอกสาร เพื่อให้สอดคล้องกับธรรมชาติของธุรกิจแพลตฟอร์มดิจิทัลและทำให้การอุทธรณ์เป็นไปอย่างรวดเร็วและไม่ยุ่งยาก

4.2.2. เพิ่มกลไกการตรวจสอบจากองค์กรภายนอก ควรสนับสนุนและส่งเสริมบทบาทขององค์กรอิสระในการตรวจสอบการใช้อำนาจทางปกครองในภาคธุรกิจดิจิทัล เพื่อเพิ่มความโปร่งใสและสร้างความเชื่อมั่นแก่สาธารณชนว่าการใช้อำนาจมีความยุติธรรมและไม่กระทบสิทธิของผู้ประกอบการโดยไม่เหมาะสม

4.3.3. เร่งรัดกระบวนการพิจารณาอุทธรณ์ในกรณีฉุกเฉิน เพื่อให้สามารถจัดการกับสถานการณ์เร่งด่วนที่อาจส่งผลกระทบทางเศรษฐกิจหรือสังคมอย่างรุนแรง ควรกำหนดกรอบเวลา

การพิจารณาอุทธรณ์ที่สั้นลงในกรณีฉุกเฉิน เช่น ภายใน 15 วัน เพื่อให้เกิดความคล่องตัวและลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

การดำเนินการตามข้อเสนอแนะเหล่านี้จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมและกำกับธุรกิจแพลตฟอร์มดิจิทัล ทำให้การใช้อำนาจทางปกครองเป็นไปอย่างโปร่งใสและเป็นธรรม รวมทั้งสนับสนุนให้ผู้ประกอบการสามารถปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้องและมีความเข้าใจในข้อกำหนด

บรรณานุกรม

เอกสารการควบคุมและตรวจสอบการใช้อำนาจ File No. lw101-6.pdf สืบค้นจาก <http://old-book.ru.ac.th/e-book/L/LW101/lw101-6.pdf>

Anonymous. (2559). Microsoft Word - 7 วิธีการออกแบบ และ 7 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกแบบ (Aug 2 2016).docx. สืบค้นจาก
<4D6963726F736F667420576F7264202D203720BAB7A4C7D2C120A4D3CAD1E8A7B7D2A7BBA1A4C3CDA7E1C5D0A1C3D0BAC7B9A1D2C3A4C7BAA4D8C1202841756720322032303136292E646F6378>

Electronic Transactions Development Agency (ETDA). (ม.ป.ป.). หน่วยงานภายในองค์กร/โครงสร้างอำนาจ. สืบค้นจาก <https://www.etda.or.th/th/about-etda/Authority-structure/etda-strategic-plan.aspx>

Electronic Transactions Development Agency (ETDA). (2565). พระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจบริการ แพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งให้ทราบ พ.ศ. 2565. สืบค้นจาก <https://www.royalthaipolice.go.th/downloads/651012-1.pdf>

Electronic Transactions Development Agency (ETDA). (2565). พระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งให้ทราบ พ.ศ. 2565. STRI KM ซ่อมคอม. สืบค้นจาก https://stri.cmu.ac.th/km_it_detail.php?id=20

Electronic Transactions Development Agency (ETDA). (2565). สารสำคัญของพระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งให้ทราบ พ.ศ. 2565. สืบค้นจาก <https://www.thnic.or.th/act-digital2565/>